

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2019/171

Till Kommunstyrelsen

Motion - Biologisk mångfald på kommunens mark

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta att:

1. Avslå motionen avseende yrkandet att ändra tidpunkten för slätter på de vägar som inte är kommunala vägar.
2. Ge tekniska nämnden i uppdrag att se över skötseln av kommunala vägkanter och kommunala gräsytor för att ge möjlighet att öka den biologiska mångfalden.
3. Uppdraget i beslutspunkt 2 ska beaktas i budgetberedningen och att 130 000 kr ska avsättas till tekniska nämnden för att utföra arbetet.
4. Motionen därmed anses delvis bifallen.

Sammanfattning av ärendet

Fullmäktigeledamöterna Ewa Magnusson (L), Magnus Thelin (L), Atcha Adinda (L) samt Ken Frick (L) har lämnat in en motion daterad 2019-08-19 med följande förslag:

- tiden för slätter längs med våra vägkanter senareläggs så att de ännu mer än idag matchar de datum som förr i tiden gällde för slätterängar i våra trakter.
- att fler av kommunens grönytor får växa upp till blomsterängar för att utgöra hemvist för de växter och djur som minskar i antal i vår miljö idag.

I motionen beskrivs vikten av att öka den biologiska mångfalden på kommunens gräsmarker och längs med vägkanterna. De vägar som pekas ut i motionen där man föreslår en ändrad tidpunkt för slätter är E4-häradsvägen genom Byarum, Tofteryd och Hagshult. Eftersom detta inte är vägar som sköts av kommunen har kommunen ingen rådighet att påverka skötseln och detta förslag i motionen föreslås avslås. Däremot finns det kommunala vägar där en ändrad tidpunkt för slätter kan ses över för att gynna den biologiska mångfalden.

En del i motionen avser att fler gräsytor i kommunen får växa upp till blomsterängar för att utgöra en hemvist för djur- och växtarter som minskar i antal. Denna del av motionen bör bifallas då det finns åtgärder och mål i både miljöprogrammet och grönstrukturplanen som stärker ett sådant arbete.

Ärende

Bakgrund

Fullmäktigeledamöterna Ewa Magnusson (L), Magnus Thelin (L), Atcha Adinda (L) samt Ken Frick (L) har lämnat in en motion daterad 2019-08-19. I motionen yrkas att:

- tiden för slåtter längs med våra vägkanter senareläggs så att de ännu mer än idag matchar de datum som förr i tiden gällde för slåtterängar i våra trakter.
- att fler av kommunens grönytor får växa upp till blomsterängar för att utgöra hemvist för de växter och djur som minskar i antal i vår miljö idag.

Motionen remitterade till kommunstyrelsen för beredning som i sin tur remitterade motionen till tekniska nämnden för yttrande. Tekniska nämnden inkom med ett yttrande 2019-10-29 där nämnden föreslår att avslå motionen med hänvisning till den kommande grönstrukturplanen samt att de utpekade vägarna för slåtter inte är kommunala vägar.

Angående frågan om slåtter av vägkanter som inte är kommunala vägar håller kommunledningskontoret med tekniska nämnden i sitt beslut till avslag. Däremot är kommunen väghållare för andra vägar som kan vara intressanta att se över angående tidpunkten för slåtter. Om kunskap saknas kring över vilka vägkanter som hyser en artrik vägkant anser kommunledningskontoret att inventering av kommunala vägkanter behöver utföras. Därefter kan tekniska nämnden prioritera att senarelägga slåtter på de mest artrika och värdefulla områdena.

Angående frågan om att flera av kommunens grönytor kan få växa upp till blomsterängar anser kommunledningskontoret att denna del av motionen bör bifallas. Med blomsterängar ska det förtydligas att det gäller områden med stor artrikedom och hög biologisk mångfald bestående av fleråriga växter. Det krävs även en del förberedande arbete att anlägga så kallade blomsterängar då marken kan behöva förberedas och även sås med ängsfröer. Att bara ändra tidpunkt för slåtter medför inte att det per automatik uppkommer en artrik flora på alla gräsmarker. För att säkerställa att det tydligt framgår vilka områden som hyser en artrik flora, både för de som ska sköta vägkanterna och gräsmarkerna, samt som pedagogiskt inslag för allmänheten behöver det sättas upp skyltar som talar om vart de artrika vägkanterna och gräsområdena finns. Som nämns nedan under Politiska mål och beslut kopplade till ärendet finns det både mål och åtgärder i miljöprogrammet samt beskrivet i grönstrukturplanen att detta gynnar den biologiska mångfalden.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunledningskontoret anser att budgetberedningen behöver avsätta ekonomiska medel för att ge tekniska nämnden möjlighet att inventera kommunala vägkanter och gräsmarker. En uppskattad kostnad är ca 100 000 kr för inventeringen. Att ändra sättet att sköta vägkanterna bedöms medföra en ökad kostnad för den framtida driften och bör beaktas i den kommande driftsbudgeten. Kostnad för skyltar beräknas uppgå till 30 000 kr. För att säkerställa att effekten uppnås bör även en uppföljande inventering utföras några år senare.

Dnr KS 2019/171

Politiska mål och beslut kopplade till ärendet

I miljöprogrammet (beslutat av kommunfullmäktige 2018-04-23) finns följande mål som berör den aktuella motionen:

- ”Vi ska säkerställa livskraftiga bestånd och naturmiljöer”
- ”Vi ska värna om våra tätortsnära kommunala marker som är värdefulla ur natur- och friluftssynpunkt”
- ”Målet är att stärka och synliggöra de gröna värdena som grön infrastruktur och ekosystemtjänster.”

I de nationella miljökvalitetsmålen, som styr våra lokala mål specificeras under ”Ett rikt djur och växtliv” att den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt.

I miljöprogrammet finns åtgärder som är kopplade till målen ovan och som stämmer bra in på motionens intentioner. Bland annat ska kommunen genomföra insatser för att gynna den gröna tätortsmiljön samt genomgå en utbildning i planering och skötsel av kommunens gräsmarker där ett fokus på biologisk mångfald och slätter kan vara en del.

I grönstrukturplanen som är framtagen för Vaggeryds kommun (ej beslutad) finns i delrapporten ”Ekologiska samband” ett kapitel som handlar om gräsmarker. I grönstrukturplanen pekats strategiska områden för värdefulla gräsmarker samt värdekärnor ut. Rapporten lyfter också områden där gräsmarkernas gröna infrastruktur bör stärkas, till exempel via sådd av ängsfrön och ändrad skötsel (slätter, senarelägga klippning eller klippa med andra intervaller).

Agenda 2030

Att öka den biologiska mångfalden på kommunala grönytor genom till exempel att låta ängsblommor växa och ändra tidpunkt för slätter av vägkanter bidrar till att uppfylla det globala målet nummer 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Samråd

Tjänsteskrivelsen har stämts av med hållbarhetsstrateg på kommunledningskontoret som arbetat med grönstrukturplanen samt gata-parkchef på Tekniska kontoret som ansvarar för skötsel av kommunens grönytor.

Uppföljning och utvärdering

Uppdraget bör återrapporteras till tekniska nämnden samt kommunstyrelsen.

Förvaltningens helhetsbedömning

Kommunledningskontoret bedömer att motionen delvis bör bifallas eftersom motionens syfte ger möjlighet att öka den biologiska mångfalden och stärka den gröna infrastrukturen. Så som motionen är formulerad bör den avslås på punkten att kommunen inte kan påverka skötseln på vägar som inte sköts av kommunen. Däremot bör kommunen se till att de kommunala

vägkanterna och gräsytorna sköts med syfte att gynna den biologiska mångfalden.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

Gata- parkchef

Handläggare

Handläggare Lina Larsson, miljöstrateg och ansvarig chef Torbjörn Åkerblad